PETRA

GREG BEAR

Născut în 1951, Gregory Dale Bear a debutat în lumea SF-ului la vârsta de numai paisprezece ani, pentru ca, începând cu 1975, să devină scriitor profesionist. A fost preşedintele Societăţii Autorilor SF Americani în perioada 1989–1990 şi este însurat cu fiica lui Poul Anderson.

„«Dumnezeu e mort, Dumnezeu e mort»...
Pierzanie! Când Dumnezeu va muri, o veţi şti.”

Confesiunile Sf. Argentin

Sunt un fiu urât al pietrei şi cărnii, nu pot nega asta. Nu mi-o amintesc pe mama. E posibil să mă fi abandonat la scurt timp după naştere. Mai mult decât probabil este moartă. Pe tatăl meu o creatură urâtă, cu cioc şi jumătăţi de aripi, dacă seamănă cu fiul său – nu l-am văzut niciodată.

De ce ar aspira un asemenea nefericit să fie istoric? Cred că pot da de urma momentului când am făcut alegerea. Este printre amintirile mele cele mai timpurii şi trebuie să se fi întâmplat cam acum treizeci de ani, deşi sunt sigur că am trăit mulţi ani înainte de asta – ani acum pierduţi pentru mine. Mă ghemuiam îndărătul unor draperii groase, prăfuite, într-un vestibul, ascultându-l pe un preot care-i instruia pe alţi novici, toţi născuţi numai din carne, despre Mortdieu. Cuvintele lui îmi răsună încă în urechi.

— Din câte pot deduce, a spus el, Mortdieu a avut loc cam cu şaptezeci şi şapte de ani în urmă. Cei învăţaţi neagă că magia ar fi fost slobozită în lume, dar puţini neagă că Dumnezeu, ca atare, a murit.

Într-adevăr. Ăsta e un eufemism. Toate legăturile universului nostru cândva măreţ s-au sfărâmai, axa s-a înclinat, uşile cosmice s-au închis, iar regulile existenţei şi-au pierdut temeliile. Preotul a continuat pe tonuri măsurate, emoţionate, să descrie acea vreme.

— Am auzit înţelepţi vorbind despre declinul lent. Acolo unde

gândirea omeneasca era puternică, cutremurarea bruscă a realităţii a fost redusă la o zvâcnire. Unde gândirea era slabă, realitatea a dispărut complet, înghiţită de haos. Fiecare iluzie a devenit la fel de reală ca substanţa solidă.

Vocea îi tremura de emoţie.

— Durere orbitoare, sângele luându-ne foc în vene, oase plesnind şi carne prefăcându-se în pulbere. Oţel curgând precum lichidul. Ploaie cu chihlimbar din cer. Mulţimi adunate pe străzi care nu mai urmau nici o hartă, dacă hărţile însele nu se modificaseră. Nu ştiau ce să facă. Minţile lor slabe nu puteau cuprinde...

Cei mai mulţi dintre oameni, bănuiesc, erau cu mult prea iraţionali de la bun început. Naţiuni întregi au dispărut ori s-au transformat în vârtejuri incomprehensibile de mizerie şi depravare. Se spune că anumite universităţi, biblioteci şi muzee au supravieţuit, însă azi nu avem contact cu ele.

Mă gândesc adesea la acele sărmane victime din primele zile ale epocii Mortdieu. Cunoscuseră o lume cu oarecare stabilitate; de atunci, noi ne-am adaptat. Erau şocaţi de oraşele transformându-se în păduri, de coşmarurile lor căpătând formă dinaintea ochilor. Gheonoaiele se cocoţau în vârful copacilor care odinioară fuseseră clădiri, porcii alergau pe străzi pe picioarele dinapoi... şi aşa mai departe. (Preotul nu încuraja contemplarea ciudăţeniilor. „Tulburarea”, spunea el, „naşte încă şi mai mulţi monştri.”)

Catedrala noastră a supravieţuit. Totuşi, raţionalitatea din această zonă slăbise cu câteva secole înainte de Mortdieu, fiind înlocuită numai de un fel de memorie mecanică. Catedrala a suferit. Supravieţuitorii – clerul şi personalul angajat, credincioşii în căutare de adăpost – au avut viziuni abjecte, au visat vise abjecte. Au văzut ornamentele de piatră ale Catedralei trezindu-se la viaţă. În prezenţa cuiva care să vadă şi să creadă, într-un univers căruia îi lipsea orice altă temelie, strămoşii mei s-au eliberat din strânsoarea pietrei şi-au devenit carne. Asupra lor apăsa povara a secole de celibat. Au fost descoperite patruzeci şi nouă de călugăriţe care căutaseră adăpost în Catedrală, iar versiunile mai vulgare ale poveştii spun că nu prea s-au împotrivit. Mortdieu a avut un efect afrodiziac surprinzător asupra credincioaselor şi au avut loc împreunări.

N-a fost stabilită nici o perioadă precisă de gestaţie, căci în vremea aceea marea roată din piatră nu fusese pusă să se rotească înainte şi înapoi pentru a măsura orele. Nici nu-i fusese dat nimănui jilţul lui Kronos ca să supravegheze roata şi să ofere un orar pentru activităţile zilnice.

Dar carnea n-a alungat stânca şi au venit pe lume fiii şi fiicele cărnii şi pietrei, inclusiv eu. Acelea care păcătuiseră cu creaturile neomeneşti au fost alungate să-şi crească – sau să-şi abandoneze – progeniturile monstru-

oase în ungherele cele mai înalte şi mai ascunse. Acelea care acceptaseră îmbrăţişările sfinţilor de piatră şi ale altor chipuri omeneşti au fost maltratate mai puţin, însă tot au fost exilate în porţiunile superioare. A fost înălţat un eşafodaj din lemn, împărţind marea navă în două nivele. Deasupra eşafodajului a fost fixată o cortină din canava ca să împiedice căderea gunoaielor, iar la cel de-al doilea etaj al Catedralei odraslele mai omeneşti ale pietrei şi cărnii au început să creeze o viaţă nouă.

Mult timp am căutat să aflu cum s-a ivit pe lume o aparenţă de ordine. Legenda spune că arhiexistenţialistul Jansard – care l-a răstignit pe iubitul sfânt Argentin – a fost acela care, înţelegându-şi greşeala şi căindu-se de ea, a descoperit că mintea şi gândul puteau să calmeze marea agitată a realităţii.

Preotul şi-a încheiat lecţia mult prea schematică atingând pe scurt acest subiect:

— O dată cu trecerea în nefiinţă a privirii veghetoare a Domnului, omenirea a trebuit să întindă mâinile şi să apuce ţesătura pe cale să se destrame a lumii. Cei rămaşi în viaţă – aceia care avuseseră atâta minte ca să împiedice dezmembrarea propriilor corpuri – au devenit singura forţă de coeziune în haos.

Învăţasem destule cuvinte ca să înţeleg ce spunea; memoria mea era bună – încă mai este – şi eram destul de curios ca să vreau să ştiu mai mult.

Strecurându-mă de-a lungul zidurilor de piatră îndărătul draperiilor, am ascultat alţi preoţi şi călugăriţe citind scripturi unor cârduri de copii ai cărnii. Asta era la parter, iar eu mă aflam în mare pericol, oamenii de carne pură îi priveau pe cei din soiul meu ca pe nişte monstruozităţi. Dar merita.

Am putut să fur o psaltire şi să învăţ să citesc. Am furat şi alte cărţi; ele au definit lumea mea pentru că mi-au permis s-o compar cu altele. La început nu puteam crede că ceilalţi existaseră vreodată; numai Catedrala era reală. Încă mai am îndoieli. Pot să privesc pe o ferestruică rotundă dintr-un perete al camerei mele şi să văd codrul cel mare şi râul care înconjoară Catedrala, însă nu văd nimic altceva. Aşa încât experienţa mea cu alte lumi e departe de a fi directă.

N-are importanţă. Am citit mult, dar nu sunt cărturar. Ceea ce mă preocupă este istoria recentă – rezultatul final al acelei ore germinale în care l-am ascultat pe preot. De la metafizic la profund personal.

Sunt mic – abia dacă am un metru înălţime – dar pot fugi iute prin cele mai multe dintre pasajele ascunse. În acest fel pot privi fără să atrag atenţia. S-ar putea să fiu singurul istoric din toată clădirea asta. Alţii care pretind acest titlu ignoră ceea ce se află dinaintea ochilor lor, căutând

adevăruri ultime, sau cel puţin Imagini De Ansamblu. Deci, dacă preferaţi istoria în care istoricul nu e implicat, căutaţi la alţii. Deşi încerc să fiu obiectiv, totuşi am subiectele mele preferate...

* * *

În vremea când începe istoria mea, copiii pietrei şi ai cărnii încă îl mai căutau pe Christosul de Piatră. Aceia dintre noi, născuţi din împreunarea sfinţilor de piatră şi balaurilor cu călugăriţele răpite, credeau că mântuirea noastră stătea în marele celibatar de stâncă ce se trezise la viaţă o dată cu toate celelalte statui.

De mai mică însemnătate erau întâlnirile secrete dintre fiica episcopului şi un tânăr născut din piatră şi carne. Asemenea întâlniri erau interzise chiar şi între aceia din carne pură; şi dat fiind că aceşti doi îndrăgostiţi erau necăsătoriţi, păcatul lor multiplu mă intriga.

Pe ea o chema Constantia şi avea paisprezece ani, picioare suple, păr castaniu, piept împlinit. Ochii săi aveau acel soi prostesc de viaţă divină întâlnit adesea la fetele de acea vârstă. Pe el îl chema Corvus şi avea cincisprezece ani. Nu-mi amintesc cu precizie trăsăturile lui, însă era destul de frumos şi îndemânatic; putea să se caţere prin eşafodaj aproape la fel de repede ca şi mine. I-am văzut prima dată cum vorbeau când făceam unul dintre raidurile mele frecvente la depozit ca să fur încă o carte. Erau în umbră, însă ochii mei sunt ageri. Vorbeau încet, cu sfială. Mă durea inima văzându-i şi gândindu-mă la tragedia lor, căci mi-am dat seama imediat că Corvus nu era născut numai din carne şi că Constantia era fiica a însuşi episcopului. Mi l-am imaginat pe bătrânul tiran condamnându-l pe Corvus la pedeapsa obişnuită pentru asemenea încălcări ale nivelului şi moralităţii – castrarea. Dar în discuţia lor era o dulceaţă care aproape ascundea duhoarea stătută a navei inferioare.

— Ai mai sărutat vreun bărbat?

— Da.

— Pe cine?

— Pe fratele meu.

Constantia râse.

— Şi?

Vocea lui era mai ascuţită; părea să spună că l-ar fi putut ucide pe fratele ei.

— Pe un prieten numit Jules.

— Unde este?

— O, a dispărut într-o ieşire pentru strângerea vreascurilor.

— A.

Şi o sărută din nou. Sunt istoric, nu voyeur, aşa încât ascund cu discreţie înflorirea pasiunii lor. Dacă Corvus ar fi avut vreun pic de minte, ar fi profitat din plin de cucerirea lui şi nu s-ar fi întors niciodată. Însă era prins în capcană şi a continuat s-o întâlnească, în ciuda riscului. Aceasta era loialitate, dragoste, fidelitate şi era rară. Mă fascina.

* * *

Acum tocmai am văzut că e soare, o zi frumoasă, şi-am privit afară, pe deasupra contraforturilor. Catedrala este ca o şopârlă căreia îi atârnă burta până la pământ, iar contraforturile sunt picioarele. La baza fiecărui contrafort se află căsuţe, acolo unde guri de burlan cu feţe de dragon se aplecau deasupra copacilor (sau a oraşului sau a ce o fi fost pe vremuri acolo, jos). Acum trăiesc oameni acolo. N-a fost întotdeauna aşa – odinioară soarele era interzis. Încă din copilărie, lui Corvus şi Constantiei le fusese refuzată lumina lui, aşa încât chiar şi în floarea tinereţii lor erau palizi şi murdari de fumul lumânărilor şi opaiţelor. În zilele acelea, cel mai mult te vedea soarele în ieşirile pentru adunat vreascuri.

După ce spionasem una dintre întâlnirile clandestine ale tinerilor îndrăgostiţi, am meditat timp de-o oră într-un colţ întunecos, apoi m-am dus să-l văd pe uriaşul de bronz – Apostolul Toma. El era singura fiinţă cu înfăţişare umană care trăia atât de sus în Catedrală. Purta o riglă pe care era gravat numele său adevărat – fusese modelat după chipul restauratorului Catedralei din vremuri trecute, arhitectul Viollet-le-Duc. Cunoştea Catedrala mai bine decât oricine, iar eu îl admiram tare mult. Cei mai mulţi dintre monştri îl lăsau în pace – de frică, dacă nu din alte motive. Era enorm, negru ca noaptea, dar spuzit cu verde palid, cu faţa încruntată în gânduri eterne. Stătea, ca de obicei, aşezat în sacristia sa din lemn de lângă baza clopotniţei, la nici şapte metri de locul în care scriu acum, gândindu-se la vremuri pe care nici unul dintre noi, ceilalţi, nu le cunoscuse vreodată: la bucuria şi iubirea trecută, spun unii; alţii spun că la povara care-l apăsa acum, când Catedrala era centrul acestei lumi haotice.

Uriaşul a fost acela care m-a ales dintre hoardele pocite când m-a văzut cu o psaltire. M-a încurajat în eforturile pe care le făceam să citesc.

— Ai ochii ageri, mi-a spus. Te mişti de parcă mintea ţi-ar fi iute, şi te păstrezi uscat şi curat. Nu eşti găunos precum monştrii născuţi din gurile de burlan; eşti dintr-o bucată. De dragul nostru, al tuturor, foloseşte-ţi

calităţile şi învaţă căile Catedralei.

Şi aşa am făcut.

Ridică privirea când am intrat. M-am aşezat pe o ladă lângă picioarele lui şi-am zis:

— O fiică a cărnii se întâlneşte cu un fiu al pietrei şi cărnii.

Ridică din umerii masivi.

— Aşa va fi, cu timpul.

— Nu este un păcat?

— Este ceva atât de monstruos, încât a trecut de păcat şi-a devenit necesitate, zise el. Se va întâmpla mai des pe măsura ce va trece timpul.

— Se iubesc, cred, sau se vor iubi.

Încuviinţă.

— Eu – şi Celălalt – am fost singurii care n-am păcătuit în noaptea Mortdieu. Eu – cu excepţia Celuilalt – sunt singurul potrivit să judece.

Am aşteptat să judece, dar el oftă şi mă bătu pe umăr.

— Iar eu nu judec niciodată, nu-i aşa, urâtul meu prieten?

— Niciodată, am zis.

— Aşa că lasă-mă singur, să fiu trist, îmi făcu semn cu ochiul. Şi lor – mai multă putere.

Episcopul Catedralei era un om bătrân. Se spunea că nu fusese episcop înainte de Mortdieu, ci un vagabond care a intrat în timpul haosului, înainte ca pădurea să fi înlocuit oraşul. Se autointitulase stăpân al acestei secţiuni din fostul domeniu al lui Dumnezeu, spunând că-i fusese lăsată prin testament.

Era scund, îndesat, cu braţe păroase, uriaşe, ca nişte fălci de menghină. Odată omorâse un monstru născut dintr-un jgheab, strângându-l o singură dată în pumn, iar garguii sunt fiinţe robuste, din moment ce n-au măruntaie cum avem eu şi (presupun) dumneavoastră. Părul care-i înconjura peticul de chelie era alb, des şi zburlit, iar sprâncenele i se arcuiau deasupra nasului cu o flexibilitatea uimitoare. Se împreuna ca un porc, mânca enorm şi avea scaun lichid (ştiu tot). Un om potrivit vremii sale, dacă a existat vreodată unul.

Al lui era decretul ca toţi aceia care nu erau carne pură să fie exilaţi, iar cei care n-aveau formă omenească să fie ucişi de cum erau văzuţi.

Când m-am întors din camera uriaşului, am văzut că nava inferioară era în tumult. Cineva fusese văzut căţărându-se prin eşafodaj şi fuseseră trimise trupe ca să-l doboare. Bineânţeles că era Corvus. Eram mai bun decât el la căţărat şi ştiam grinzile mai bine, aşa că atunci când s-a pomenit încolţit în ceea ce părea o fundătură, eu am fost cel ce i-a făcut semn din

umbră şi i-am arătat o gaură suficient de mare ca să treacă prin ea. S-a băgat acolo fără să-mi mulţumească, dar pentru mine eticheta n-a avut niciodată importanţă. Am intrat în zidul de piatră printr-o crăpătură largă cât o mână cu degetele răsfirate şi m-am strecurat până jos, să văd ce se mai întâmpla. Distracţiile erau rare.

Desen de Radu Gavrilescu

Circula un zvon că silueta fusese văzută cu o tânără, dar mulţimea nu ştia cine era fata. Bărbaţii şi femeile care se amestecau în lumina ceţoasă, între şirurile de cocioabe fără acoperiş, sporovăiau vesel. Pe atunci, castrările şi execuţiile se numărau printre puţinele noastre bucurii; şi eu mă bucuram de ele, dar acum mă interesau potenţialele victime şi eram îngrijorat.

Grija şi interesul m-au copleşit. M-am strecurat printr-o spărtură nereparată şi am căzut pe o parte a intervalului dintre bănci, între zidul exterior şi cocioabe. Un grup de adolescenţi murdari mă văzu.

— Uite-l acolo! ţipară ei. N-a fugit!

Soldaţii mascaţi ai episcopului pot circula liber la toate nivelurile. Eram aproape încolţit de ei, iar când am încercat o cale de evadare, aşteptau într-un punct crucial pe scări – pe care trebuia să le traversez pentru a completa următoarea tură – şi m-au forţat să dau înapoi. Mă mândream că ştiu Catedrala de sus până jos, dar în timp ce mă căţăram nebuneşte, am dat peste un tunel pe care nu-l mai observasem. Se adâncea într-un zid de fundaţie din pietre mari. Eram în siguranţă pentru moment. Însă mă temeam că mi-ar putea găsi ascunzătorile cu mâncare şi otrăvi burdufurile cu apă de ploaie. Totuşi, nu puteam face nimic până când nu aveau să plece, aşa încât m-am hotărât să petrec orele de aşteptare încordată explorând tunelul.

Catedrala este o surpriză permanentă; acum îmi dau seama că nu ştiam nici jumătate din ceea ce avea de oferit. Există întotdeauna noi căi pentru a ajunge de aici acolo (bănuiesc că unele sunt create în timp ce nu priveşte nimeni) şi câteodată chiar noi feluri de acolo care trebuie descoperite. Pe

când soldaţii pufneau deasupra, pe lângă gaură, lângă scări – unde numai un copil din doi sau trei ar fi putut intra – am coborât adânc în stâncă, pe un şir de trepte grosolane. Apa şi noroiul făceau ca pasajul să fie alunecos şi dificil.

Pentru puţin timp m-am aflat într-o beznă mai adâncă decât oricare alta mai întâlnisem până atunci – un întuneric mult mai profund decât acela pe care l-ar putea explica simpla lipsă de lumină. Apoi am văzut mai jos o lucire galbenă, firavă. Mai precaut, am încetinit şi-am înaintat în tăcere. Dincolo de o poartă din metal ruginită, zgrunţuroasă, am pătruns în camera luminată. Se simţea mirosul pietrei ce se macină, un iz de apă minerală, mâl – şi duhoarea unui gargui mort. Fiara zăcea pe podeaua încăperii înguste, moartă de câteva luni, dar încă duhnind. Am amintit că garguii sunt foarte greu de ucis – iar acesta fusese omorât. Trei lumânări fuseseră aranjate de curând în nişe, pe pereţii camerei, pâlpâind într-un curent slab venit de sus. În ciuda fricii, am traversat podeaua de piatră, am luat o lumânare şi m-am uitat în următorul sector al tunelului.

Acesta cobora în pantă cale de câţiva stânjeni, sfârşindu-se la o altă poartă de metal. Aici am simţit un miros pe care nu-l mai detectasem niciodată – aroma celei mai pure dintre stânci, ca de jad rar sau marmură virgină. Mă cuprinse un asemenea sentiment de exaltare, încât aproape am râs, dar eram prea precaut ca s-o fac. Am împins deoparte poarta şi-am fost întâmpinat de o boare din aerul cel mai răcoros, cel mai dulce, ca o adiere din mormântul unui sfânt al cărui corp nu putrezeşte ci, mai curând, alungă putreziciunea şi o goneşte în abisurile inferioare. Am deschis ciocul de uimire. Lumina lumânării căzu dincolo de întuneric asupra unui corp despre care am crezut mai întâi că e un copil. Însă m-am contrazis repede. Fiinţa avea câteva vârste deodată. Când am clipit, a devenit un bărbat de vreo treizeci de ani, bine clădit, cu o frunte înaltă şi mâini elegante, palide ca gheaţa. Ochii lui fixau peretele aflat în spatele meu. M-am aşezat în genunchii solzoşi şi mi-am plecat fruntea cât de bine am putut până la piatră rece, tremurând până în vârful resturilor mele de aripi.

— Iartă-mă, Bucurie a Dorinţei Omului, am zis. Iartă-mă.

Nimerisem peste ascunzătoarea Christosului de Piatră.

— Eşti iertat, spuse El cu voce obosită. Trebuia să vii, mai devreme sau mai târziu. Mai bine acum decât mai târziu, când...

Vocea i se pierdu şi El clătină din cap. Era foarte slab, înveşmântat într-o robă cenuşie care încă mai purta urmele a secole de intemperii.

— De ce ai venit?

— Pentru a scăpa de soldaţii episcopului, am zis.

A încuviinţat.

— Da. Episcopul. De cât timp sunt aici?

— Dinainte să mă fi născut, Doamne. De şaizeci sau şaptezeci de ani.

Era slab, aproape eteric, deşi eu mi-L imaginasem ca pe un tâmplar voinic. Mi-am coborât glasul şi L-am implorat:

— Ce pot face pentru Tine, Doamne?

— Pleacă, zise.

— N-aş putea trăi cu un asemenea secret, am spus. Tu eşti mântuirea. Îl poţi răsturna pe episcop şi poţi aduce toate nivelurile laolaltă.

— Nu sunt general sau soldat. Te rog, pleacă şi nu spune...

Am simţit o răsuflare în spatele meu, apoi şoapta unei arme. Am sărit într-o parte, iar părul de pe ceafă mi s-a zbârlit când o sabie de piatră s-a abătut şi s-a sfărâmat pe podea, lângă mine. Christosul şi-a ridicat mâna. Încă în stare de şoc, m-am holbat la o fiară care semăna mult cu mine. Aceasta îmi întoarse privirea, cu faţa neagră de furie, ţinută de puterea mâinii Lui. Ar fi trebuit să fiu mai precaut – cineva trebuia să fi omorât garguiul şi să fi adus lumânări proaspete.

— Dar, Doamne, tună fiara, le va spune tuturor.

— Nu, zise Christosul. Nu va spune nimănui.

Privi pe jumătate la mine, pe jumătate prin mine şi spuse: „Pleacă, pleacă."

M-am târât şi strecurat în sus, pe tunele, şi-am intrat în întunericul oranj al Catedralei, plângând. Nici măcar n-am putut să mă duc la uriaş. Fusesem redus la tăcere cu tot atâta eficienţă ca şi în cazul când mi-ar fi fost tăiat gâtul.

În dimineaţa următoare am privit dintr-un colţ întunecat al eşafodajului în timp ce mulţimea se aduna împrejurul unui om singuratic îmbrăcat cu o robă murdară, din pânză de sac. Îl mai văzusem; îl chema Psalo şi era tolerat ca un exemplu al mărinimiei episcopului. Era un gest simbolic; cei mai mulţi dintre oameni îl considerau numai pe jumătate sănătos.

Totuşi, de această dată am ascultat şi, în zăpăceala mea, am constatat că vorbele lui atingeau coarde sensibile în mine. Îi îndemna pe episcop şi pe soldaţii lui să lase iar lumina în Catedrală, coborând canavaua care acoperea ferestrele. Mai vorbise despre asta, iar episcopul răspunsese cu declaraţia lui obişnuită – că împreună cu lumina avea să vină mai mult haos, căci mintea omenească era acum o gheenă de iluzii. Orice stimul ar fi spulberat dramul de siguranţă pe care-l aveau locuitorii Catedralei.

* * *

În acest timp nu-mi mai făcea nici o plăcere să urmăresc cum creştea dragostea dintre Constantia şi Corvus. Deveneau mai puţin precauţi. Vorbirea lor era mai îndrăzneaţă.

— Vom anunţa o căsătorie, spuse Corvus.

— N-o vor permite niciodată. Au să te... taie.

— Sunt sprinten. N-au să mă prindă. Biserica are nevoie de conducători, de revoluţionari viteji. Dacă nimeni nu încalcă tradiţia, toată lumea va suferi.

— Mă tem pentru viaţa ta – şi pentru a mea. Tata m-ar alunga din turmă ca pe un miel bolnav.

— Tatăl tău nu e păstor.

— Este tatăl meu, zise Constantia, cu ochii mari şi buzele strânse.

Stăteam cu ciocul între labe, cu ochii întredeschişi, şi puteam să maimuţăresc fiecare afirmaţie înainte de a fi rostită. Dragoste nemuritoare... speranţă pentru un viitor sumbru... rahat cu apă rece! Citisem toate astea mai înainte într-o colecţie de romane romantice aflată între lucrurile unei călugăriţe moarte. Imediat cum am făcut legătura şi mi-am dat seama de eterna banalitate – şi inutilitatea – a ceea ce vedeam, şi când am comparat vorbăria lor cu infinita tristeţe a Christosului de Piatră, am devenit, din inocent, cinic. Transformarea m-a ameţit, lăsând în urmă mici urme de emoţie nobilă, dar viitorul părea clar. Corvus avea să fie prins şi executat; dacă nu l-aş fi ajutat, deja ar fi fost jugănit, dacă nu chiar ucis. Constantia avea să plângă, să se otrăvească; trubadurii aveau să cânte despre asta (aceleaşi guri neferecate care aclamau moartea iubitului ei); poate că eu aveam să scriu despre asta (plănuiam această cronică chiar atunci), iar apoi, poate, aveam să-i urmez pe amândoi, ucis de păcatul plictiselii.

Odată cu venirea nopţii, lucrurile deveneau mai puţin sigure. Era uşor să priveşti un zid întunecat şi să laşi visele să devină realitate. Odinioară, aşa am dedus din cărţi, visele nu puteau căpăta formă dincolo de somn sau de o scurtă închipuire. Mult prea des a trebuit să lupt cu creaturi născute din visele mele, curgând din pereţi, devenite brusc independente şi înfometate. Oamenii mor adesea noaptea, devoraţi de propriile lor coşmaruri.

În acea seară, adormind cu viziuni ale Christosului de Piatra în minte, am visat oameni binecuvântaţi, îngeri şi sfinţi. M-am trezit brusc, din obişnuinţă, şi unul rămăsese în urmă. Pe ceilalţi i-am văzut vag, zburând repede prin fereastra rotundă, unde şopteau şi făceau planuri să se înalţe la ceruri. Răsuflarea lui era aspră.

— Sunt Petru, zise el, numit şi Simon. Sunt piatra de temelie a Bisericii, iar papilor li se spune că sunt moştenitori ai misiunii mele.

— Şi eu sunt din piatră, am spus. Cel puţin în parte.

— Aşa să fie, atunci. Eşti moştenitor al misiunii mele. Mergi şi fii papă. Nu-l adora pe Christosul de Piatră, căci un Christos e doar atât de bun cât îi sunt faptele, iar dacă nu face nimic, nu e nici o mântuire în El.

Umbra întinse mâna să mă mângâie pe cap, şi am văzut cum a căscat ochii când mi-a distins forma. Mormăi o formulă pentru alungarea diavolilor şi se strecură afară pe fereastră pentru a se alătura însoţitorilor săi.

Mi-am imaginat că dacă un asemenea subiect ar fi adus în faţa consiliului, s-ar lua decizia cu putere de lege că binecuvântarea unei persoane întrupate din vis nu este valabilă. Nu-mi păsa. Acesta era un sfat mai bun decât oricare altul primit de când uriaşul îmi spusese să citesc şi să învăţ.

Dar ca să fii papă, trebuie să ai o ierarhie de slujitori care să-ţi îndeplinească ordinele. Cea mai mare dintre stânci nu se mişcă singură. Aşa încât, plin de putere, m-am decis să apar în nava superioară şi să mă anunţ oamenilor.

Mi-a trebuit mult curaj să apar la lumina zilei, fără manta, şi să merg pe suprafaţa schelăriei, la cel de-al doilea nivel, printre mulţimea de vânzători care aranjau piaţa pentru acea zi. Unii au reacţionat cu intoleranţa

tipică şi-au căutat să mă lovească cu piciorul sau să mă batjocorească. Ciocul meu îi descurajă. M-am căţărat în vârful unei dughene mai răsărite şi-am stat în cercul de lumină ceţoasă al unei lămpi, dregându-mi vocea ca să mă anunţ. Sub o grindină de rodii putrede şi legume fleşcăite, i-am spus gloatei cine sunt, şi i-am povestit despre viziunea mea. Împestriţat cu stropi de murdărie, am sărit jos după câteva minute şi-am fugit într-o gură de tunel prea strâmtă pentru cei mai mulţi dintre oameni. Câţiva băieţi mă urmăriră, iar unul pierdu un deget în timp ce încerca să mă spintece cu un ciob de sticlă colorată.

Dezvăluirea publică nu folosea la nimic. Există mai multe niveluri de intoleranţă, şi eu mă aflam în capătul de jos al oricărei liste.

Următoarea mea strategie a fost să găsesc o cale de a submina Catedrala de sus până jos. Chiar şi bigoţii intoleranţi, când sunt reduşi la o gloată, ar putea fi influenţaţi de cineva predestinat şi capabil. Am petrecut două zile ascunzându-mă prin ziduri. Trebuia să existe un defect fundamental într-o structură atât de fragilă ca biserica şi, cu toate că nu mă gândeam la distrugerea totală, vroiam ceva spectaculos, inevitabil.

În timp ce mă gândeam, agăţat de extremitatea inferioară a celui de-al doilea eşafodaj, deasupra comunităţii celor născuţi numai din carne, vocea profundă, bolovănoasă, a episcopului tună peste zgomotul mulţimii. Am deschis ochii şi-am privit jos. Soldaţii mascaţi ţineau o siluetă aplecată, iar episcopul intona pe deasupra capului său:

— Aflaţi voi toţi care mă auziţi acum: acest tânăr bastard al cărnii şi pietrei...

Corvus, mi-am spus. Prins în cele din urmă. Am închis un ochi, însă celălalt refuză să-mi ascundă scena.

— ...a pângărit tot ceea ce considerăm sfânt şi va plăti pentru crimele lui în acest loc, mâine la această oră. Kronos! Însemnează mişcarea roţii.

Cel care fusese ales Kronos, un bătrân slab cu părul sur, murdar, care-i ajungea până la fund, luă o bucată de cărbune şi însemnă un X pe uriaşul cadran de pe un perete despărţitor, îndărătul căruia roata gemea şi scârţâia, rotindu-se.

Mulţimea era entuziasmată. L-am văzut pe Psalo făcându-şi loc printre oameni.

— Ce crimă? strigă el. Numiţi crima!

— Violarea nivelului inferior! declară căpetenia soldaţilor mascaţi.

— Asta merită o biciuire şi o escortare sus, zise Psalo. Detectez aici o crimă mai sinistră. Care este?

Episcopul îl fixă pe Psalo cu răceală.

— A încercat s-o violeze pe fiica mea, Constantia.

La asta, Psalo nu putu spune nimic. Pedeapsa era castrarea şi moartea. Toţi oamenii pur-sânge acceptau asemenea legi. Nu exista nici un alt refugiu.

Am căzut pe gânduri, privind cum Corvus era dus la temniţă. Viitorul pe care-l doream în acel moment m-a uluit prin claritatea lui. Vroiam acea parte din moştenirea mea care-mi fusese refuzată – să fiu împăcat cu mine însumi, să fiu înconjurat de aceia care mă acceptau, de aceia care nu erau cu nimic mai buni decât mine. Cu vremea avea să se întâmple şi asta, după cum spusese uriaşul. Însă, oare aveam s-o văd vreodată? Ceea ce se străduia Corvus să facă, în felul său senzual, era egalizarea nivelurilor, îngemănarea pietrei cu carnea până când nimeni n-ar mai putea să le deosebească.

Ei bine, planurile mele dincolo de acest punct erau foarte ceţoase. Erau nu atât planuri, cât sentimente luminoase, închipuiri de fericire şi copii jucându-se în pădurea şi câmpurile de dincolo de insulă, în timp ce lucrarea se făurea sub privirea urmaşului lui Dumnezeu. Copiii mei, jucându-se în pădure. În acel moment ajunse la mine o urmă de adevăr. Îmi dorisem să fiu în locul lui Corvus când se împreunase cu Constantia.

Deci, aveam două misiuni care puteau fi combinate dacă eram deştept. Trebuia să distrag atenţia episcopului şi a trupelor sale, şi trebuia să-l salvez pe Corvus, colegul meu revoluţionar.

Mi-am petrecut acea noapte în chinuri febrile în camera mea. În zori m-am dus la uriaş şi i-am cerut sfatul. M-a măsurat din priviri cu răceală şi-a spus:

— Ne irosim timpul dacă încercăm să-i deşteptăm cu de-a sila. Dar n-avem nici o chemare mai bună decât să ne irosim timpul, nu-i aşa?

— Ce să fac?

— Luminează-i.

Am bătut cu ghearele în podea.

— Sunt bolovani! încearcă să luminezi bolovani!

Zâmbi cu zâmbetul său trist, zgârcit.

— Luminează-i, zise.

Am plecat furios din camera uriaşului. N-aveam acces la cadranul marii roţi, aşa încât nu puteam şti exact când urma să aibă loc execuţia. Dar am bănuit – din amintirile unui stomac ce mormăia – că avea să fie după-amiază devreme. Am călătorit dintr-un capăt al navei în celălalt şi, la fel, în transept. Aproape că m-am istovit. Apoi, traversând un culoar pustiu, am cules o bucată de sticlă colorată şi-am examinat-o, dus pe

gânduri. Mulţi dintre băieţii de pe toate nivelurile purtau cu ei aceste cioburi, iar fetele le foloseau ca podoabe – împotriva dorinţelor celor mai vârstnici, care susţineau că obiectele strălucitoare dădeau naştere mai multor monştri în minte. De unde făceau rost de ele?

Într-una din cărţile pe care le citisem cu ani în urmă, văzusem poze viu colorate ale ferestrelor Catedralei. „Luminează-i”, spusese uriaşul.

Îmi veni în minte cererea lui Psalo ca lumina să fie lăsată în Catedrală.

De-a lungul bolţii superioare a navei, într-un tunel care parcurgea întreaga ei lungime, am găsit legăturile care ţineau scripeţii draperiilor groase din dreptul ferestrelor. Am hotărât că cele mai bune ferestre aveau să fie cele uriaşe din transepturile nordic şi sudic. Am trasat o diagramă în praf, încercând să decid ce anotimp era şi din care direcţie avea să vină lumina soarelui – pentru mine era pură teorie, dar în acel moment eram într-o efervescenţă febrilă. Toate ferestrele trebuiau să fie libere. Nu mă puteam hotărî care era cea mai bună.

Eram gata la începutul după-amiezii, imediat după rugăciunile de la amiază din nava superioară. Tăiasem funiile principale şi slăbisem cârligele trăgându-le din pereţi cu un târnăcop furat din sala cu arme şi unelte a episcopului. Am mers de-a lungul unei cornişe, la mare înălţime, am coborât pe un puţ aproape vertical prin perete până la etajul inferior, şi-am aşteptat.

Constantia privea de la un balcon din lemn, loja specială a episcopului pentru execuţii. Avea o expresie terifiată, fascinată. Corvus era pe eşafodul din partea cealaltă a navei, chiar în centrul crucii transeptului. Torţele îi luminau pe el şi pe călăii săi, trei bărbaţi şi o bătrână.

Ştiam procedura. Bătrâna avea să-l castreze mai întâi, apoi bărbaţii aveau să-i taie capul. Era îmbrăcat în roba roşie a condamnatului pentru a ascunde sângele. Emoţia cauzată de sânge printre cei uşor de impresionat era ultimul lucru pe care-l dorea episcopul. Soldaţii aşteptau împrejurul eşafodului ca să purifice zona cu agheasmă.

Nu aveam mult timp. Avea să dureze câteva minute până când sistemul de funii şi scripeţi ceda şi cădeau pânzele. M-am dus la punctul crucial şi-am retezat legăturile care rămăseseră. Apoi, în timp ce Catedrala se umplea cu un scârţâit sec, m-am întors pe cornişă la postul meu de observaţie.

După trei minute draperiile cădeau. L-am văzut pe Corvus ridicând privirea; ochii îi străluceau. Episcopul era cu fiica lui în lojă. O trase înapoi în umbră. După alte două minute, draperiile căzură pe schela superioară, cu un trosnet hidos. Greutatea lor era prea mare pentru capetele structurii, şi aceasta se prăbuşi, lăsând draperiile să se prăvălească pe podea, mulţi

stânjeni mai jos. La început lumina a fost firavă şi albăstrie, filtrată poate de un nor care trecea. Apoi, de la un capăt al Catedralei la celălalt, o izbucnire de lumină îmi limpezi lumea ceţoasă. Strălucirea a mii de bucăţi de sticlă colorată, ascunse timp de decenii şi aproape neatinse de copiii vandali, căzu dintr-o dată asupra nivelurilor superioare şi inferioare. Un strigăt al mulţimii aproape mă smulse de la postul meu. M-am strecurat repede la nivelul inferior şi m-am ascuns, speriat de ceea ce făcusem. Aceasta era mai mult decât simpla lumină a soarelui. Precum înflorirea a două flori, una mai viu colorată decât cealaltă, vitraliile transeptului îi uluiau pe toţi cei care le priveau.

Ochii obişnuiţi cu întunericul roşiatic, cu fumul şi ceaţa şi umbra, nu pot privi asemenea splendoare fără efecte drastice. Mi-am acoperit faţa şi-am încercat să găsesc o ieşire convenabilă.

Dar populaţia creştea. Pe măsură ce lumina devenea mai strălucitoare şi mai multe feţe se ridicau pentru a rămâne fixate, în mod fototropic, splendoarea îi scoase din fire pe unii oameni. Din minţile lor se revărsară lucruri prea minunate pentru a fi catalogate cu acurateţe. Totuşi, monştrii eliberaţi astfel nu erau violenţi, şi cele mai multe dintre viziuni nu erau monstruoase.

Nava superioară şi cea inferioară musteau de splendori reflectate, creaturi de vis şi copii înveşmântaţi în coconi de lumină. Sfinţii şi creaturile uimitoare dominau. O mie de tineri nou-creaţi se ghemuiră pe podeaua strălucitoare şi începură să povestească despre minuni, despre oraşe din Orient şi despre vremuri care fuseseră odinioară. Măscărici îmbrăcaţi în flăcări făceau giumbuşlucuri pe acoperişurile dughenelor din piaţă. Animale necunoscute în Catedrală ţopăiau printre locuinţe, dând sfaturi prieteneşti. Creaturi abstracte, mingi strălucitoare în reţele de aur şi panglici de mătase, cântau şi pluteau în preajma zonelor superioare. Catedrala deveni un mare receptacul al tuturor viselor sclipitoare cunoscute locuitorilor săi.

Încet, oamenii din carne pură din nava inferioară, urcară pe schelărie şi se plimbară prin nava superioară ca să vadă ceea ce nu puteau distinge de jos. Din ascunzătoarea mea i-am privit pe soldaţii mascaţi ai episcopului cum i-au urcat litiera pe trepte înguste. Constantia mergea în spatele lor, împiedicându-se, cu ochii închişi dinaintea noii străluciri.

Toţi încercau să-şi acopere ochii, dar nimeni nu reuşi prea mult timp.

Am plâns. Aproape orbit de lacrimi, mi-am croit drum încă şi mai sus şi-am privit în jos, la mulţimea agitată. L-am văzut pe Corvus, ale cărui mâini erau încă legate cu funii, condus de bătrână. Constantia îl văzu şi ea,

şi se priviră unul pe celălalt ca pe nişte străini, apoi îşi împreunară mâinile atât cât puteau. Împrumută un cuţit de la unul dintre soldaţii tatălui ei şi-i tăie funiile lui Corvus. Împrejurul lor începu să se rotească nebuneşte visul cel mai strălucitor dintre toate, alb imaculat şi roşu sângeriu şi verde ca marea, închegându-se în viziuni ale tuturor copiilor pe care aveau să-i aibă, inocenţi.

Desen de Radu Gavrilescu

Le-am acordat câteva ore ca să-şi revină în simţiri – şi ca să-mi revin şi eu. Apoi m-am ridicat în picioare pe podiumul abandonat al episcopului şi-am strigat peste capetele acelora de la nivelul inferior:

— A venit vremea! am ţipat. Trebuie să ne unim cu toţii acum; trebuie să ne unim...

La început m-au ignorat. Eram destul de elocvent, dar emoţia lor era încă prea mare. Aşa că am mai aşteptat, am început să vorbesc din nou, şi-am fost redus la tăcere cu strigăte. Bucăţi de fructe şi legume şi-au luat zborul. „Monstrule!” au ţipat, şi m-au gonit. M-am strecurat de-a lungul scărilor de piatră, am găsit crăpătura cea îngustă şi m-am ascuns în ea, îngropându-mi ciocul în labe, întrebându-mă ce fusese în neregulă. A durat surprinzător de mult timp până să-mi dau seama că, în cazul meu, dorinţa mea de a conduce era sortită eşecului nu atât din cauza stigmatului pietrei, cât din cauza urâţeniei formei mele.

Pavasem, totuşi, calea pentru Christosul de Piatră. Mi-am spus că El cu siguranţă va putea să-Şi ia locul acum. Aşa încât m-am târât de-a lungul crevasei, până când am ajuns la camera ascunsă şi la strălucirea galbenă. Înăuntru era linişte. Mai întâi m-am întâlnit cu monstrul de piatră, care m-a măsurat bănuitor din priviri cu ochii săi cenuşii, sticloşi.

— Te-ai întors, zise el.

Copleşit de isteţimea lui, am rânjit, am încuviinţat şi-am cerut să fiu dus înaintea Christosului.

— Doarme.

— Veşti importante, am spus.
— Ce?
— Aduc veşti îmbucurătoare.
— Atunci să le aud.
— Numai pentru urechile Lui.
Din colţul întunecos veni Christosul, care acum părea mult mai bătrân.
— Ce este? întrebă El.
— Am pregătit calea pentru Tine, am spus. Simon, zis Petru, mi-a spus că eram moştenitorul testamentului său, că ar trebui să vin dinaintea Ta...
Christosul de Piatră clătină din cap.
— Crezi că sunt izvorul din care curg toate binecuvântările?
Am încuviinţat, nesigur.
— Ce ai făcut acolo, afară?
— Am lăsat să intre lumina.
Clătină încet din cap.
— Pari o creatură îndeajuns de înţeleaptă. Ştii despre Mortdieu.
— Da.
— Atunci ar trebui să ştii că de-abia mai am suficientă putere ca să mă ţin laolaltă, să mă vindec, necum să le slujesc celor de-afară.
Arătă cu un gest dincolo de ziduri.
— Propria Mea sursă a plecat, zise El cu jale. Funcţionez din rezerve, iar acestea nu sunt nici pe departe vaste.
— Vrea să pleci şi să nu ne mai sâcâi, explică monstrul.
— Au lumina lor acolo, sus, spuse Christosul. Au să se joace cu asta o vreme, or să se plictisească de ea, au să se întoarcă la ceea ce aveau înainte. E vreun loc pentru tine în toate astea?
M-am gândit o clipă, după care am clătinat din cap.
— Nici un loc, am zis. Sunt prea urât.
— Tu eşti prea urât, iar Eu sunt prea celebru, spuse El. Ar trebui să vin dintre ei, anonim, şi asta e în mod clar imposibil. Nu, lasă-i în pace pentru un timp. Mă vor crea din nou, poate, sau încă şi mai bine, vor uita de Mine. De noi. Acolo n-avem nici un loc.
Am fost uluit. Am căzut în fund pe podeaua de piatră, iar Christosul mă mângâie pe cap când trecu pe lângă mine.
— Du-te înapoi la ascunzătoarea ta; trăieşte cât de bine poţi, zise El. Vremea noastră s-a sfârşit.
M-am întors să plec. Când am ajuns la crevasă, I-am auzit în urmă vocea, spunând:

— Joci bridge? Dacă da, mai găseşte pe cineva. Ne trebuie patru la o masă.

M-am căţărat prin crăpătură, prin ziduri şi de-a lungul bolţilor de deasupra petrecerii. Nu numai că n-aveam să fiu papă – după ce fusesem numit de însuşi Sfântul Petru! – dar nu puteam convinge pe cineva mult mai calificat decât mine să preia conducerea.

Presupun că marca eternului student este că, atunci când mintea îi dă greş, se întoarce la profesor.

M-am întors la uriaşul de bronz. Era adâncit în meditaţie. La picioarele sale erau împrăştiate foi de hârtie cu schiţe detaliate ale unor părţi din Catedrală. Am aşteptat răbdător până când m-a văzut. Se întoarse, cu bărbia în mână, şi mă privi de sus până jos.

— De ce eşti aşa trist?

Am clătinat din cap. Numai el îmi putea citi trăsăturile şi recunoaşte stările sufleteşti.

— Mi-ai urmat sfatul? Am auzit zarvă.

— *Mea maxima culpa,* am zis.

— Şi...?

Încet, ezitând, i-am dat raportul, încheind cu refuzul Christosului de Piatră. Uriaşul ascultă cu atenţie, fără să întrerupă. Când am sfârşit, se ridică, dominându-mă cu înălţimea, şi arătă cu rigla printr-un portal deschis.

— Vezi asta, afară? întrebă. Rigla trecu peste codrii de dincolo de insulă până la orizontul verde, îndepărtat. Am răspuns că văd şi-am aşteptat să continue. Părea să fie iarăşi pierdut în gânduri.

— Odinioară era un oraş acolo unde acum cresc copaci, zise. Artiştii veneau cu miile, şi târfele, şi filosofii, şi academicienii. Şi când Dumnezeu a murit, toţi academicienii şi târfele şi artiştii n-au putut ţine laolaltă ţesătura lumii. Cum te aştepţi ca noi să reuşim acum?

Noi?

— Perspectivele n-ar trebui să determine dacă cineva acţionează sau nu, am spus. Nu-i aşa?

Uriaşul râse şi mă bătu uşurel pe cap cu rigla.

— Poate că ni s-a dat un semn, iar noi nu trebuie decât să învăţăm cum să-l interpretăm corect.

Am rânjit ca să arăt că nu înţelegeam.

— Poate că Mortdieu este, într-adevăr, un semn că am fost înţărcaţi. Trebuie să ne facem rost de hrană singuri, să refacem lumea fără ajutor. Ce crezi despre asta?

Eram prea obosit ca să judec valoarea a ceea ce spunea, dar nu ştiam ca uriaşul să se mai fi înşelat vreodată.

— Bun. Admit asta. Deci?

— Christosul de Piatră spune că energia Lui se epuizează. Dacă Dumnezeu ne dezvaţă de vechile obiceiuri, nu ne putem aştepta ca Fiul Lui să înlocuiască sânul matern, nu-i aşa?

— Nu...

Se aşeză pe vine lângă mine, cu figura strălucind.

— M-am întrebat cine avea cu adevărat să intervină. E evident. El n-o va face. Deci, micuţule, cine este opţiunea următoare?

— Eu? am întrebat cu sfială.

Uriaşul mă privi de sus până jos, compătimitor.

— Nu, zise el după un timp. Eu sunt următorul. Suntem înţărcaţi!

Execută un mic dans, făcându-mă să tresar şi să scot ciocul dintre labe. Am clipit, îmi înşfăcă vârfurile resturilor de aripi şi mă săltă în picioare.

— Stai drept. Spune-mi mai multe.

— Despre ce?

— Spune-mi tot ce se petrece jos, şi tot ceea ce mai ştii.

— Încerc să-mi dau seama ce spui, am protestat tremurând.

— Dens ca piatra!

Zâmbind larg, se aplecă asupra mea. Apoi zâmbetul dispăru şi uriaşul încercă să pară sobru.

— Este o mare răspundere. Acum trebuie să refacem noi înşine lumea. Trebuie să ne coordonăm gândurile, visele. Haosul nu ne va servi. Ce ocazie, să fii arhitectul unui univers întreg!

Flutură rigla către tavan.

— Să construieşti înseşi cerurile! Lumea precedentă a fost un teren de încercare, plin de reguli şi condamnări aspre. Acum ni s-a spus că suntem pregătiţi să lăsăm asta în urmă, să ne îndreptăm spre ceva mai matur. Te-am învăţat vreuna dintre regulile arhitecturii? Vreau să spun, estetica. Nevoia de armonie, interacţiune, utilitate, frumuseţe?

— Unele, am zis.

— Bun. Nu cred că refacerea universului va necesita reguli mai bune. Fără îndoială că va fi nevoie să experimentăm, şi poate că una sau mai multe dintre marile noastre turle se vor nărui. Dar acum lucrăm pentru noi, pentru propria noastră slavă, şi mai marea slavă a Dumnezeului care ne-a făcut! Nu-i aşa, urâtul meu prieten?

* * *

Ca multe istorii, a mea trebuie să înceapă cu ceea ce e mic, puternic focalizat şi să se extindă la ceea ce e mare. Dar spre deosebire de majoritatea istoricilor, eu n-am luxul timpului. De fapt, povestea mea nici măcar nu s-a încheiat încă.

În curând, legiunile lui Viollet-le-Duc îşi vor începe campaniile. Cei mai mulţi au fost instruiţi foarte în detaliu: răpiţi de jos, aduşi la etajele superioare, învăţaţi ca mine. Vom începe să-i trimitem înapoi, unul câte unul.

Instruiesc din când în când, scriu din când în când, observ tot timpul.

Următorul pas va fi cel mai mare. N-am nici o idee cum îl vom face.

Dar, cum spune uriaşul: „Cu mult timp în urmă s-a prăbuşit tavanul. Acum trebuie să-l împingem la loc, să-l consolidăm, să reparăm grinzile.” Când ajunge aici le zâmbeşte elevilor. „Nu numai să le reparăm. Să le înlocuim! Acum noi suntem grinzile. Carne şi piatră devenite ceva mult mai puternic.”

Ah, însă atunci un prostănac ridică mâna şi întrebă: „Dar dacă ne vor obosi braţele ţinând cerul sus?”

Vedeţi, misiunea noastră n-are să se sfârşească prea curând.

Traducere de
Florin Pîtea